

IV. Entreprises en difficultés - Ondernemingen in moeilijkheden

Kh. Antwerpen, afdeling Tongeren, 3e k., 17 mei 2017

Zet.: de h. G. Hermans, rechter, L. Menten en L. Moors, rechters in handelszaken,
Pleit.: mrs. B. Quanten loco G. Damiaans en D. Cardinaels loco Y. Steverlynck

WCO – Homologatie van het reorganisatieplan – Gevolgen

WCO – Verwittigingsplicht van de schuldenaar

WCO – Bepaling schuldeiser in de opschorting of niet

[LCE – Homologation du plan de réorganisation – Conséquences](#)

[LCE – Obligation de notification du débiteur](#)

[LCE – Détermination du créancier sursitaire ou non](#)

Wanneer het reorganisatieplan gestemd wordt op de zitting zoals bepaald in artikel 54 WCO, dan dient dit overeenkomstig artikel 55 WCO gehomologeerd te worden door de rechtbank. Deze homologatie betekent meteen het einde van de gerechtelijke reorganisatieprocedure. De homologatie van het reorganisatieplan is bindend voor alle schuldeisers in de opschorting.

Het is de taak van de schuldenaar om de schuldeisers in de opschorting te verwittigen en hen het bedrag en de hoedanigheid van de schuldvordering mee te delen, zo niet wordt artikel 57 lid 3 WCO toegepast.

Of het gaat om een schuldeiser in de opschorting of niet, hangt af van het ogenblik waarop de schuldvordering exact ontstaat. Indien de schuldvordering voorafgaand aan de gerechtelijke reorganisatie ontstaat, dan gaat het om een schuldeiser in de opschorting. Een vordering ontstaat immers niet op het moment dat er gefactureerd wordt.

Si le plan de réorganisation a été voté [à l'audience](#), comme requis à l'article 54 LCE, il devra être homologué [par le tribunal](#) conformément à l'article 55 LCE. Cette homologation implique en même temps la fin de la procédure judiciaire [d'homologation de réorganisation](#). L'homologation du plan de réorganisation lie tous les créanciers sursitaires.

Il appartient au débiteur d'avertir les créanciers sursitaires et de leur communiquer le montant et la qualité de leur créance, sinon l'article 57, alinéa 3 LCE sera appliqué.

Pour déterminer s'il s'agit d'un créancier sursitaire ou pas, on doit se placer au moment [exact](#) où la créance est née ~~exactement~~. Si la créance est née avant la réorganisation judiciaire, il s'agira d'un créancier sursitaire. Une créance ne naît en effet pas au moment de la facturation.

(Penxten C.V. en Sanitair B.V.B.A. t. Grammyco N.V.)

[...]

1. Voorgaanden

1.1

De BVBA PENXTEN leverde en plaatste op de werf 'Residentie Groenstraete' te HASSELT, in

onderaanneming voor de NV GRAMMYCO (bouwheer en hoofdaannemer), een sanitaire installatie en een CV - installatie en beweert dat, uit hoofde van twee facturen van 29/2/2016 (detail zie hierna), in het totaal nog een hoofdsom openstaat van € 4790,52.

Volgens de BVBA PENXTEN werden noch de onderliggende prestaties, noch de facturatie, noch de aanmaningen betwist.

De NV GRAMMYCO legt uit dat ze op 1 september 2015 bij de rechtbank van koophandel Antwerpen, afdeling Antwerpen, een gerechtelijke reorganisatie aanvraag met het oog op een collectief akkoord en dat de procedure van gerechtelijke reorganisatie werd geopend bij vonnis van 18 september 2015, waarbij een opschorting werd toegestaan tot 18 december 2015.

Op 18 december 2015 werd het opgestelde reorganisatieplan gehomologeerd door de rechtbank van koophandel Antwerpen, afdeling Antwerpen.

Volgens het reorganisatieplan moeten alle schuldvorderingen voldaan worden ten belope van 24 % van het gevorderde bedrag in hoofdsom en zou dit saldo van 24 % gespreid betaald worden, meer bepaald 6 % op 18/12/2016, 6 % op 18/12/2017, 6 % op 18/12/2018 en 6 % op 31/8/2019. Volgens de NV GRAMMYCO werden de werken uitgevoerd voorafgaand aan de aanvraag tot gerechtelijke reorganisatie (1/9/2015) zodat ze onder de WCO vallen en 24 % van de beide facturen betaald werd op 5/4/2016.

De BVBA PENXTEN legt uit dat ze met een fax van 30 september 2015 haar eindvorderingen overmaakte en dat ze slechts na goedkeuring van de facturatiebonnen kon overgaan tot facturatie op 29/2/2016.

Ze ontving dan een brief van 23/3/2016 waarin haar werd meegedeeld dat haar vordering viel onder het reorganisatieplan, waarop ze betaling ontving van 24 % van de hoofdsommen van haar facturen.

Op 6/4/2016 betwistte de raadsman van de BVBA PENXTEN dit standpunt.

[...]

2. Ten gronde

2.1

De facturen worden/werden als dusdanig niet betwist, en ook in rekening genomen voor de uitvoering van het reorganisatieplan, zodat ze als aanvaard en dus als verschuldigd moeten worden aanzien.

2.2 De discussie over de toepasselijkheid van de WCO

2.2.1 Standpunten van partijen

Zoals hoger (punt 1.1) reeds aangegeven argumenteert de NV GRAMMYCO dat de werken (waarop de thans ingevorderde facturatie slaat) werden uitgevoerd voorafgaand aan het vonnis dat de procedure van gerechtelijke reorganisatie opende (de werken werden uitgevoerd in 2014), zodat de schuldvordering eveneens voordien ontstaan is en de schuldvordering van de BVBA PENXTEN met andere woorden een schuldvordering *in* de opschorting is en onderworpen aan de regeling in het reorganisatieplan voorzien.

De NV GRAMMYCO voegt eraan toe dat de BVBA PENXTEN, naar aanleiding van de gerechtelijke reorganisatie, een opgave ontving van de schuld zoals die in de boeken van de NV GRAMMYCO genoteerd was en dat de BVBA PENXTEN hierop niet reageerde, en bijgevolg

geen gebruik maakte van de procedure voorzien in artikel 46 WCO.

De BVBA PENXTEN herhaalt dat ze, zoals contractueel voorzien, moest wachten op goedgekeurde facturatiebonnen zodat haar vordering pas definitief opeisbaar is geworden nadat ze deze bonnen ontving. De facturatiebonnen dateren van 9/3/2016 zodat de schuldvordering van de BVBA PENXTEN, aldus haar beweringen, slechts op die datum ontstond omdat op die datum een nieuwe overeenkomst met vermelding van hun uitdrukkelijke betalingsverbintenis buiten de WCO werd gesloten.

De BVBA PENXTEN voegt eraan toe dat zij tegen het reorganisatieplan heeft gestemd en dat haar bij deze stemming "slechts een gewogen stem werd verleend conform haar opgenomen schuldvordering, zonder uiteraard rekening te houden met haar openstaande vordering die het voorwerp van deze procedure uitmaakt".

2.2.2 Beoordeling

Artikel 57 WCO bepaalt onder meer: "De homologatie van het reorganisatieplan maakt het bindend voor alle schuldeisers in de opschorting.... De schuldvorderingen in de opschorting die niet opgenomen zijn in de in artikel 17§2, 7° bedoelde lijst, in voorkomend geval gewijzigd met toepassing van artikel 46, en die geen aanleiding hebben gegeven tot betwisting, worden betaald na de volledige uitvoering van het plan, op de wijze die is bepaald voor de schuldvorderingen van dezelfde aard. Indien de schuldeiser niet behoorlijk werd ingelicht tijdens de opschorting, wordt hij betaald op de wijze en in de mate die het gehomologeerd plan bepaalt voor gelijkaardige schuldvorderingen.....".

Wanneer het reorganisatieplan gestemd wordt op de zitting zoals bepaald in artikel 54 WCO, dan dient dit reorganisatieplan overeenkomstig artikel 55 WCO gehomologeerd te worden door de rechtbank. Deze homologatie betekent meteen het einde van de gerechtelijke reorganisatieprocedure. De homologatie van het reorganisatieplan is bindend voor alle schuldeisers in de opschorting.

Iedere schuldeiser is gebonden door het gehomologeerd reorganisatieplan, zelfs wanneer die bepaalde schuldvordering niet opgenomen werd in het reorganisatieplan, of wanneer de schuldeiser niet deelnam aan de stemming.

Het is de taak van de schuldenaar om de schuldeisers *in* de opschorting te verwittigen en hen het bedrag en de hoedanigheid van de schuldvordering mee te delen. Wanneer de schuldeiser pas geruime tijd na de homologatie verneemt in welke positie de schuldenaar zich bevindt, voorziet artikel 57 lid 3 WCO in een oplossing. Deze schuldeiser zal worden betaald op de wijze die is bepaald voor schuldvorderingen van dezelfde aard, dit op voorwaarde dat de schuldeiser niet behoorlijk werd ingelicht tijdens de opschorting. (In voorliggende situatie werd de BVBA PENXTEN beweerdelijk tijdens de opschorting ingelicht, zij het dat het bewijs hiervan niet wordt voorgelegd).

De vraag is met andere woorden of het in voorliggende situatie gaat om een schuldeiser *in* de opschorting of niet.

Artikel 2,c WCO omschrijft schuldvorderingen in opschorting als volgt: "de schuldvorderingen ontstaan voor het vonnis dat de procedure van gerechtelijke reorganisatie opent of die uit het verzoekschrift of gerechtelijke beslissingen genomen in het kader van de procedure volgen".

Over de vraag op welk moment een schuldvordering exact ontstaat wordt reeds lang discussie

gevoerd.

In voorliggende situatie ontstond de schuldvordering voorafgaand aan de gerechtelijke reorganisatie, gezien zowel de overeenkomst als de uitvoering van de werken dateren van voor de aanvraag van de gerechtelijke reorganisatie.

Een vordering ontstaat niet op het moment dat er gefactureerd wordt gelet op de definitie/functie van een factuur.

Professor BALLON geeft volgende omschrijving van de factuur: *“ Een factuur is een geschrift dat wordt afgegeven door een handelaar en waarin worden vermeld: de aard en de prijs van koopwaren of diensten, de naam van de klant en de bevestiging van de schuld van deze laatste. Dit geschrift is bestemd om aan de klant te worden afgegeven om deze uit te nodigen de aangeduide som te betalen. M.a.w. de factuur bevat de geschreven bevestiging van het bestaan van een schuldvordering in geld die voortvloeit uit een contract van levering van goederen of diensten. ”* (G.L. BALLON, Enkele aspecten van de wettelijke regeling inzake facturen, in: Themis, cahier 33, handels- en economisch recht, academiejaar 2005 – 2006, Die Keure, Blz. 31, nr. 36; DIRIX E. en BALLON G.L., La facture, Kluwer 1996, blz. 4, nr. 3). Zie eveneens: CLOQUET A., De factuur, nr. 32 blz.42; VAN GERVEN, Handels- en Economisch recht, Deel I, Ondernemingsrecht, nr. 14 B, Blz.95; BUTZLER e.a., Inleiding tot het Handelsrecht, 1992, blz.84; E. DIRIX – Y. MONTANGIE – H. VANHEES, Handels- en economisch recht in hoofdlijnen, Intersentia 2005, Blz.12, nr. 16.

I. VEROUGSTRAETE argumenteert dat een schuldvordering ontstaat op het moment van het sluiten van de overeenkomst, omdat anders de verbindende kracht van het contract zou worden miskend. (I. VEROUGSTRAETE, *Manuel de la continuité des entreprises et de la faillite*, Waterloo Kluwer 2011, 34-36)

In deze omstandigheden is de vordering van de BVBA PENXTEN ongegrond.

[...]